

Список використаних джерел:

1. Василенко Т. Mind maps – опыт использования [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.improvement.ru/>.
2. Терещенко Н. В. Інтелект-карти – сучасні інноваційні соціальні технології навчання в системі освіти / Н. В. Терещенко // Вчені записки. – 2012. – № 14. – С. 139-145.
3. Техніка інтелектуальних карт (Mind mapping) для організації думок і не тільки [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://world-ny.com/mind-mapping-technique/>.
4. Приходько Н. Г. Технологія mind mapping у викладанні іноземних мов / Н. Г. Приходько // Зб. Наук.-метод. конф. – 2014. – С. 37-39.

Калашник Я.В.

студентка,

Запорізький національний університет

**СПОСОБИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСУ
ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТАМИ
МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Зміни життя в сучасному світі вимагають і змін мети та призначення сучасної освіти. Потреба в оновленні освіти спричинила появу і поширення великої кількості нових підходів до організації навчально-виховного процесу, методів та технологій навчання і виховання. Зокрема, значної популярності останнім часом набули інтерактивні технології навчання, до використання яких має бути готовим сучасний вчитель. Слід зазначити, що інтерактивна технологія передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем. Інтерактивні технології навчання включають у себе чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, та розумові і навчальні умови й процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [1, с. 12]. Сучасні інтерактивні технології спрямовані на активізацію різних сфер діяльності студентів.

З метою активізації пізнавальної діяльності студентів застосовують такі прийоми та методи, як: «Парна робота»; «Робота в групах»; «Так чи ні»; «Метод ПРЕС».

Система роботи на занятті повинна бути спрямована на взаємодію та залучення всіх студентів до активної пізнавальної діяльності, адже кожен має відчувати, що від його особистого внеску у спільну діяльність залежатиме результат праці. Саме з цією метою використовуємо на заняттях технології кооперативного та колективно-групового навчання. Кооперативне навчання здійснюється як у групах, так і в парах, що сприяє

високій активності колективу. «Парна робота» дозволяє студентам з одного боку проявити свою індивідуальність, лідерські якості, з іншого – навчитися слухати партнера, врахувати його думку, отримати нову інформацію й разом віднайти спільне рішення проблеми. Викладач може об'єднувати студентів у пари за їх бажанням або на власний розсуд, враховуючи рівень знань (сильний-слабкий), ступінь їх активності. Застосування технології «Роботи в групах» вимагає чіткої схеми роботи: інструктаж студентів (поділ учасників на групи, розподіл ролей всередині груп (повідомлення про функцію кожного в групі), подання завдань кожній групі, презентація результатів роботи, аналіз і підбиття підсумків. Ця технологія проводиться з метою актуалізації й перевірки отриманих студентами знань. Технологія «Так чи ні» вимагає однозначну відповідь. Прочитавши чи прослухавши інформативну інформацію за певною темою, студенти повинні правильно відповісти за допомогою однозначної відповіді на запитання викладача. «Метод ПРЕС» є дуже цікавою інтерактивною технологією. Вона використовується при обговоренні дискусійних питань та при проведенні вправ, у яких потрібно зайняти й чітко аргументувати визначену позицію з проблеми, що обговорюється.

З метою активізації творчої діяльності студентів застосовують такі прийоми та методи, як: «Створення проектів»; «Мозаїка»; «Рольова гра»; «Шерлок Холмс».

Застосування технології «Створення проектів» є найрезультативнішим у профільній освіті, оскільки сутність цієї технології відповідає основним психолого-педагогічним особливостям студента, його мотивам та потребам і дозволяє найповніше розкрити його особистість. Технологія «Мозаїка» використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу студентам працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу. Заохочує студентів допомагати один одному вчитися, навчаючи. «Рольова гра», що імітує майбутню професійну діяльність, сприяє виробленню у студентів професійних умінь і навичок, передбачених кваліфікаційною характеристикою спеціаліста. Ігрова модель навчання дозволяє молодій людині не тільки відчувати себе у певній комунікативній ролі, а й виявити свої емоції, інтелектуальні здібності, творчу уяву. Студентам пропонується швидко прочитати текст і скласти до нього якнайбільше запитань, не користуючись самим текстом.

З метою активізації розмовної практики студентів застосовують такі прийоми та методи, як: «Мозковий штурм»; «Карусель»; «Незакінченні речення»; «Асоціативний куш».

Технологія «Мозковий штурм», що ефективно застосовується на заняттях, передбачає активізацію розмовної практики студентів, адже основною метою цієї технології є зосередження на конкретній проблемі, наведення максимальної кількості ідей щодо її розв'язання й вибір найбільш оптимального варіанту рішення із них. Реалізація цієї технології

можлива завдяки залученню всіх учасників колективу для обговорення або роботі студентів у складі малих груп. Важливо при використанні цієї технології заохочувати студентів до наведення різноманітних ідей, іноді на перший погляд зовсім абсурдних. Технологія «Карусель» є варіантом кооперативного навчання найбільш ефективний для одночасного включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань. Прийом «Незакінченні речення» часто дає можливість працювати над формою висловлення власних ідей, порівнювати їх з іншими. Дає присутнім змогу долати стереотипи, вільніше висловлюватися щодо запропонованих тем, відпрацьовувати вміння говорити коротко, але по суті й переконливо. Цікавою технологією є технологія «асоціативний куш». Викладач визначає тему, над якою проводитиметься робота, а студенти згадують все, що виникає в їхній пам'яті з цієї теми.

Організуюючи кооперативну й колективно-групову роботу студентів, потрібно пам'ятати: у кожній студентській аудиторії завжди є сильні, активні студенти та студенти з невисоким рівнем знань, тому, формуючи пари і групи, викладач має не тільки враховувати особисте бажання студента працювати з конкретними людьми, а й готовність особистості до повної реалізації своїх здібностей, розкриття рівня інтелектуальної спроможності. Незважаючи на те, що кінцевим результатом роботи у парах чи групах є винайдення спільного рішення, не можна нівелювати заслуги кожного учасника, тому саме від викладача залежить створення умов для повного розкриття особистих якостей студентів, прояву їх амбіцій та подальшого винесення заохочення за результатами виконання завдань.

Під час використання інтерактивних технологій можуть виникати певні труднощі: підготовка до заняття вимагає значних затрат часу з боку перш за все викладача, у студентській аудиторії, у якій завжди є сильні та слабкі за рівнем знань студенти, можуть спостерігатися прояви пасивності й нерішучості тощо. Втім прагнення викладача і студентів до високих результатів у навчанні дозволить їх подолати.

Ефективність занять багато в чому залежить від організації і методики їх проведення, в основу яких покладено особистісно-орієнтований підхід, відповідно до якого центр навчання зосереджений навколо того, хто навчається, й головною метою навчання стає розвиток особистості студента.

Тож, слід назвати деякі загальні особливості та методичні вимоги до використання інтерактивних методів навчання:

- необхідно провести вступне заняття, адже студенти можуть бути не знайомими з подібними методами роботи;
- без доброзичливої атмосфери в колективі застосування інтерактивного навчання неможливе, тому потрібно її створити і постійно підтримувати;

- слід залучати до роботи всіх студентів групи, як цього вимагає сама природа інтерактивного навчання, а це, в свою чергу, сприятиме виробленню соціально важливих навиків роботи в колективі, взаємодії, дискусії, обговорення;

- слід поєднувати взаємонавчання з іншими методами роботи – самостійним пошуком, традиційними методами;

- інтерактивні методи сприяють соціалізації особистості, усвідомлення себе як частини колективу, своєї ролі і потенціалу;

- впровадження в навчальний процес інтерактивних методів навчання сприяє формуванню культури дискусії, вміння приймати спільні рішення, вміння спілкуватися, доповідати, підвищенню рівня володіння головними мисленневими операціями – аналізом, синтезом, узагальненням, абстрагуванням;

- підготовка до самого заняття займає багато часу, але результат цього вартий: підвищується інтерес до навчальних занять, зростає пізнавальність у процесі навчання, змінюється самооцінка студентів (вона стає більш об'єктивною), змінюються у кращий бік взаємини студентів і викладачів, підвищується мотивація вивчення навчального предмету тощо.

Інтерактивні технології відіграють важливу роль у сучасній освіті. Їх перевагою є те, що ті, хто навчається засвоюють всі рівні пізнання (знання, розуміння застосування, оцінка), збільшується в групах кількість студентів, які свідомо засвоюють навчальний матеріал. Студенти займають активну позицію в засвоєнні знань, зростає їх інтерес в одержанні знань. Інтерактивні методи навчання дозволяють студентам виступати в ролі авторів, творців, підвищують рівень практичного володіння матеріалом, формують навички самостійної діяльності, надають заняттям нестандартності, роблять заняття лінгвістичного циклу творчими, веселими, захоплюючими та ефективними.

Таким чином, впровадження інтерактивних технологій у навчальний процес вищих закладів освіти здатне істотно підвищити якість мовленнєвої підготовки майбутніх фахівців. Як показує досвід, застосування кооперативних, колективно-групових технологій, технологій опрацювання дискусійних питань, рольових та імітаційних ігор сприяє кращому оволодінню студентами навчальним матеріалом й вищому рівню його засвоєння, розвиває індивідуальні здібності студентів, самодисципліну, самоконтроль, навички аналізу й синтезу інформації, підвищує мотивацію до навчання.

Список використаних джерел:

1. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів : монографія / [Н.Г. Балицька, О.А. Біда, Г.П. Волошина та ін.] ; за заг. ред. Н.С. Побірченко. – К. : Наук. світ, 2003. – 138 с.